

**VYSTOUPENÍ MINISTRA FINANCÍ NA ODPOLEDNÍM SEMINÁŘI
K PŘEDSTAVENÍ EKONOMICKÉHO PŘEHLEDU ČR 2010 DNE 6. 4.**

Dámy a pánové,

dovolte mi, abych nejprve ocenil kvalitu prezentovaného přehledu. Za svou osobu musím již v úvodu svých poznámek k vystoupení pana generálního tajemníka říci, že se v hodnocení dopadů hospodářské krize na malou vysoce otevřenou českou ekonomiku a hlavních výzev, před kterými stojíme se s OECD naprosto shodují.

Jsem velmi rád, že OECD hodnotí základy české ekonomiky jako zdravé a i hodnocení finančního sektoru a robustnost systému finanční supervize vyznívá pozitivně.

Pan generální tajemník významnou část svého vystoupení věnoval tomu, co vidí jako náš zásadní problém, to je fiskální politika a kvalita fiskálních institucí. Dovolte mi k této části vystoupení pár osobních poznámek.

Absolutně souhlasím s tím, že zhoršování fiskální pozice, za kterým jsou zejména již dlouhodobě neřešené problémy veřejných financí, bylo patrné již před začátkem krize. Je to výsledkem nedostatečné restrukturalizace výdajové strany veřejných rozpočtů. Trend nárůstu mandatorních výdajů přetrvává, růst výdajů si udržuje výrazný předstih před vývojem příjmů. Do neudržitelných výdajových trendů založených v minulých letech se navíc promítly negativní dopady probíhající hospodářské krize. Je evidentní, že jako malá země si nemůžeme dovolit stejně expanzivní politiku jako země typu Německa nebo UK, jelikož možnosti financování našeho dluhu jsou omezené.

K těmto problémům se v poslední době přidává i významný nárůst nákladů dluhové služby. Mohu potvrdit, že vydávat dluhopisy v této době není pro malou zemi úplně lehké. Proto je důležité, abychom si udrželi mezinárodní kredibilitu na trhu, který zažívá a bude zažívat nabídkový „šok“.

Chtěl bych vyjádřit výraznou podporu myšlenky, že ani fiskální konsolidace ani problémy dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí nejsou řešitelné bez strukturálních reforem. Nemůžeme dále pokračovat v politice, kdy fiskální konsolidace je řešena zejména na příjmové straně. Tady vidím první významné poselství pro příští vládu: udržitelné řešení je nezbytné hledat na výdajové straně rozpočtů, ve změně struktury a výdajových trendů založené na důsledných strukturálních reformách, ať již se jedná o reformu zdravotní péče, důchodů ale i v řadě dalších oblastí jako vzdělávání, dávková politika a jiné.

Osobně velmi vítám také sdělení o nutnosti široké politické podpory při posilování fiskální disciplíny a zavádění palčivých strukturních reforem. Jako ministr financí musím potvrdit, a to je moje druhá výzva, že fiskální konsolidace bez široce založeného politického konsensu je hledání kvadratury kruhu. To jsem si zažil mnohokrát jak jako náměstek ministra, tak loni jako ministr při schvalování balíku opatření na letošní rok. A stejně nezbytná je silná podpora premiéra a i ostatních ministrů. Mohu potvrdit, že ve vládě se nachází daleko snadněji podpora pro nastavení parametrů makroekonomické politiky než pro prosazení úsporných opatření na úrovni kapitol.

Moje poslední poznámka se bude týkat potřeby transparentnosti fiskálního cílení a nastavení fiskálních rámců. Chtěl bych zdůraznit myšlenku, že existují trade offs mezi transparentností, a tím i srozumitelností, a sofistikovaností těchto institutů. Domnívám se, že kombinace fiskálního cíle daného střednědobou trajektorií podílů deficitu ku HDP a nominálních výdajových rámců odpovídala potřebám doby, kdy jsme tyto instrumenty zaváděli. Problémy účinnosti fiskálního cílení a výdajových rámců nevidím ani tolik ve zvyšování sofistikovanosti těchto nástrojů, ale v oblasti politické podpory a tlaku na jejich dodržování. Jistě stojí za to, aby i ČR šla cestou jako např. Německo tj. přijala ústavní cestou fiskální pravidlo.

Co se týká myšlenky nezávislého institutu typu „fiskální rady“ — ta se již u nás v minulosti několikrát objevila. Věřím, že nezávislé vyhodnocení makroekonomických předpokladů a výdajových rámců *ex ante* i *ex post* by výrazně zlepšilo kvalitu rozpočtového procesu.

Návrhy OECD určitě stojí za zvážení, proto chci za ně poděkovat. Jsem přesvědčen, že představují dobrý vstup pro hospodářskou politiku příští vlády.